

İSLAM DÜNYASI ANAYASA YARGISI KONFERANSI (İDAY) AÇILIŞ KONGRESİ

İSLAM DÜNYASI ANAYASA YARGISI KONFERANSI (İDAY) TÜZÜĞÜNÜN KABUL EDİLMESİNE İLİŞKİN İSTANBUL DEKLARASYONU

Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, İslam Dünyası Anayasa Yargısı Konferansı (İDAY) Açılış Kongresini 24 Aralık 2022 tarihinde İstanbul’da gerçekleştirmiştir.

İslam dünyasından anayasa yargısı yetkisini kullanan 32 Anayasa Mahkemesi/Konseyi, Yüksek Mahkeme/Konsej ve Muadili Kurum, konuk mahkemeler ve uluslararası kuruluşlardan Başkan ve temsilciler Kongreye katılım sağlamıştır.

Öncelikle, Kongre, 15 Aralık 2018 tarihli İstanbul Deklarasyonu (bundan böyle “İstanbul Deklarasyonu” olarak anılacaktır) ile 17 Eylül 2021 tarihli Bandung Deklarasyonu’na (bundan böyle “Bandung Deklarasyonu” olarak anılacaktır) dayanarak, İslam dünyası anayasa yargısı mercileri için resmi ve bağımsız bir yargı platformunun oluşturulmasını hatırlatmıştır.

Kongre daha sonra, kendisine tanınan yetki çerçevesinde, İstanbul ve Bandung Deklarasyonları’nda belirtildiği üzere, Endonezya, Türkiye, Cezayir, Pakistan ve Gambiya ülkelerinden oluşturulmuş uzman düzeyindeki Çalışma Komitesi (“Çalışma Komitesi”) tarafından hazırlanan ve Kongre’ye sunulan söz konusu platformun taslak Tüzüğü’nün oluşturulduğunu beyan etmiştir.

Anayasa Mahkemeleri/Konseyleri ve Yüksek Mahkemeler/Konsejler ve Muadili Kurumlar, anayasa yargısına ilişkin yetkileri çerçevesinde ulusal anayasalarda öngörülen hukukun üstünlüğü, demokrasi ve insan haklarına saygı ilkelerinin uygulanmasını temin etmede etkili bir rol oynamaktadır.

Anayasanın ve bu anayasal değerlerin koruyucuları olan İslam Dünyasının Anayasa/Yüksek Mahkemeleri/Konseyleri ve Muadili Kurumlarının Başkan ve Temsilcileri olarak biz, hukukun üstünlüğünü güvence altına almanın yanı sıra, hukukun üstünlüğü ve tüm insanlığın onurlu bir şekilde, çeşitli din ve inançlarla bir arada barış içerisinde yaşaması ilkelerine zarar veren yabancı düşmanlığı ve İslamofobi teşkil eden söylem ve uygulamalara karşı mücadelemiz

konusundaki taahhüdümüzü bildiririz. Yukarıdakiler ışığında, İDAY üyelerinin insanlığın ve İslam dünyasının ortak değerlerine sıkı sıkıya bağlı olduğu ortadadır.

İslam dünyası anayasa yargısı mercilerinin Başkanları ve Temsilcileri olarak bizler, Müslüman ülkelerde yukarıda anılan değerler ile ilkelerin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi amacıyla anayasal hususlar bağlamında bilgi ve iyi uygulama örnekleri paylaşımında bulunmak suretiyle paydaşlık kurma yönündeki taahhüdümüzü teyit ederek, anayasa yargısı alanında daimi bir birliğin kurulmasının, bu kurumlar arasındaki işbirliğini ve tecrübe ve bilgi alışverişini büyük ölçüde artıracığına ve başarı ve devamlılık için, bu hedeflere ulaşılmasının bu özerk ve bağımsız yargı çerçevesini oluşturan anayasa yargısı mercilerinin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile yakından bağlantılı olduğuna inanarak, işbu belge ile aşağıdaki hususları kabul ettiğimizi beyan ederiz:

1. Resmi yargı platformunun resmi adının “*Conference of Constitutional Jurisdictions of the Islamic World (CCJ-I) (İslam Dünyası Anayasa Yargısı Konferansı (IDAY))*” olarak kabul edilmesi;
2. İDAY Tüzüğü’nün kabul edilmesi;
3. İDAY’ın bir sonraki Kongresinin Üyeler Kurulunun belirleyeceği yerde gerçekleştirilmesi.

Bugün burada hazır bulunan Heyet Başkanları ve Temsilcileri, başarılı ve verimli geçen bu Açılış Kongresi ile gösterdiği misafirperverlik için Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesine sonsuz teşekkürlerini iletir ve ayrıca görevlerini sıkı bir çalışma ve özveriyle yerine getiren Çalışma Komitesinin bütün üyelerine şükranlarını sunar.

İstanbul, 24 Aralık 2022